

Yrkeshögskolan

OMRÅDESANALYS 2026

Sjöfart

Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll	4
Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar	4
Avstämningar	4
Yrkeshögskolans statistik	5
Myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras	5
Sjöfart.....	6
Utfall ansökningsomgång YH-program 2025	7
Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program.....	8
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt	9
Regionalt utbud och regional efterfrågan	13
Myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras	15
Definitioner	16

Inledning

Den här områdesanalysen är ett analysunderlag som visar hur Myndigheten för yrkeshögskolan ser på utbildningarnas resultat och efterfrågan på kompetens samt myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras.

I områdesanalysen presenteras pågående och beviljade utbildningsplatser för yrkeshögskoleutbildning som omfattar minst 100 yrkeshögskolepoäng (YH-program) och för kort yrkeshögskoleutbildning (YH-kurser). För YH-program presenteras resultat per utbildningsinriktning samt arbetsmarknadens efterfrågan på kompetens. Områdesanalysen avslutas med myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas att bedömningen inte alltid motsvarar den faktiska efterfrågan på kompetens. För information om hur en ansökan prövas hänvisas till myndighetens bedömningshandbok som går att begära ut via myndighetens registratur. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också göra att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målet med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Analysen utgör ett stöd för myndighetens handläggare vid bedömning av ansökningar och kan även bidra till omvärldsanalys för andra intressenter.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- Utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- Resultat från genomförda utbildningar
- Beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- Regionalt utbud och regional efterfrågan
- Myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från *Svensk utbildningsnomenklatur* (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning (SUN5) leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på arbetsmarknadens utveckling.

Avstämningar

Vid framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå, när det har varit möjligt.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns mycket statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- outnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Särskilt relevant att visa är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet de beviljade utbildningarna finns. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivets behov lämplig regional eller nationell placering varpå den regionala efterfrågan är en viktig aspekt när nya platser beviljas.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt outnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras

Områdesanalysen avslutas med myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras utifrån en samlad analys av arbetsmarknadens behov. Bedömningarna baseras på de underlag och förutsättningar som är kända vid tidpunkten för analysens framtagande. Dessa bedömningar kan dock komma att revideras till följd av förändrade omvärldsfaktorer, myndighetens tillgängliga medel eller inkomna ansökningar.

Sjöfart

Denna områdesanalys omfattar de utbildningsinriktningar som bidrar till sjöfartens kompetensförsörjning, på land och till sjöss.

Marintekniker	SUN-KOD 525db
Övriga utbildningar sjöfart	SUN-KOD 840cy
Skeppare	SUN-KOD 840ca

Utfall ansökningsomgång YH-program 2025

Inkomna och beviljade ansökningar

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Marintekniker	3	2
Övriga utbildningar sjöfart	1	1
Skeppare	1	0

Källa: MYH.

Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår.

Utbildningsinriktningar	2026	2027	2028	2029	2030
Marintekniker	52	57	40	40	40
Övriga utbildningar sjöfart			20	20	20
Skeppare	62	32	32		

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökningsomgång 2026 påverkar i huvudsak slutåret 2029 och framåt beroende på utbildningarnas längd. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökningsomgång och på så vis byggs utflödet på framåt.

Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2022	2023	2024
Marintekniker	34 %	50 %	36 %
Skeppare	56 %	53 %	48 %
Totalt för yrkeshögskolan	68 %	68 %	68 %

Om en cell är prickad betyder det att antalet observationer är för få för att kunna visas.
Källa: SCB.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2022–2024 sammanräknat).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Marintekniker	84 ± 9	43 ± 14	23 ± 11	34 ± 13
Skeppare	77 ± 11	63 ± 11	23 ± 10	13 ± 6
Totalt för yrkeshögskolan	85 ± 0	62 ± 0	25 ± 0	13 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.
Källa: MYH och SCB.

Andel outnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2023	2024	2025
Marintekniker	14 %	36 %	19 %
Skeppare	0 %	13 %	0 %
Totalt för yrkeshögskolan	11 %	9 %	10 %

Källa: MYH.

Sammanfattande reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden för de båda utbildningsinriktningarna marintekniker och skeppare har legat långt under genomsnittet för yrkeshögskolan totalt under de tre senaste åren. År 2024 examinerades ungefär 45 personer från utbildningarna inom inriktningen marintekniker och 30 personer från inriktningen skeppare.

Sammanslagningen av uppgifter från de tre senaste åren visar resultat för andel i arbete och arbetets överensstämmelse. Andel i arbete för marintekniker ligger ungefär i nivå med genomsnittet för yrkeshögskolan totalt. Däremot är arbetets överensstämmelse med utbildningen sämre och det är en mycket hög andel examinerade som inte har ett arbete som överensstämmer med utbildningen. Andel i arbete för skeppare ligger under genomsnittet, men här finns också en större felmarginal att beakta. Överensstämmelsen ligger dock i nivå med genomsnittet.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Sjöfartssektorn är bred och består av en rad verksamheter inklusive varv, hamnar, rederier och försvar. Enligt den nationella agendan för sjöfartsforskning och sjöfartsinnovation *NRIA Sjöfart 2025* (2025), som har tagits fram under ledning av samverkansplattformen Lighthouse, sysselsätter den svenska sjöfarten cirka 32 000 personer. Uppgiften omfattar såväl rederier och marintekniska företag som hamnar, myndigheter och akademi.

Myndigheten Sjöfartsverket ansvarar för sjö- och flygräddning, isbrytning, farledsunderhåll, sjögeografi, lotsning och sjötrafiktjänster. Sjöfartsverket arbetar också med att utveckla framtidens sjöfart med projekt och program inom forskning och innovation. Det handlar till exempel om framväxande digitala tjänster som maritima geoinformationstjänster, digital dokumentationshantering vid anlöpning till hamn samt digital och fjärrstyrd trafikledning och lotsning.

Av Sjöfartsverkets *Anslagsframställan och treårsplan 2027–2029* framgår att 90 procent av alla varor och råvaror någon gång går via sjövägen till och från Sverige i transportkedjan. Myndigheten lyfter fram utmaningen med att en stor del av fartygsflottan är föråldrad och att farledsunderhållet är kraftigt eftersatt. Sjöförbindelserna till och i Östersjöområdet beskrivs som viktiga för Natos förstärkningsoperationer och för in- och uttransport till Sveriges allierade.

Att det utbildas personal på området är viktigt ur ett svenskt beredskapsperspektiv. En väl fungerande civil sjöfart utgör en värdefull beståndsdel i rustningen av det svenska totalförsvaret. Den svenska sjöfarten kan komma att utgöra en viktig resurs för förflyttning av personal och material i händelse av kris eller krig. Enligt försvarsberedningens rapport *Kraftsamling* (2023) om inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret, måste totalförvarsplaneringen omfatta alla delar av transportsystemet, det vill säga transportinfrastruktur, transporter och logistik.

Att det finns reparationskapacitet är också centralt för Sveriges totalförsvär. De svenska varven finns lokaliserade utmed hela Sveriges kustlinje. I Karlskrona byggs bland annat ubåtar och örlogsfartyg för Försvarsmakten. De tre varv som kan ta emot och torrsätta större fartyg ligger i Landskrona, Falkenberg och Stockholm. Varvet i Landskrona räknas som ett av Sveriges största

civila varv med torrdockor för reparation, ombyggnad och konvertering av handelsfartyg. Enligt uppgift från Föreningen Sveriges Varvs hemsida sysselsätter föreningens medlemmar och tillhörande underleverantörer cirka 4 000 personer. Enligt Sjöfartsverket utgörs en hög andel av arbetskraften på de svenska varven av utländsk arbetskraft. Utifrån ett beredskapsperspektiv kan det finnas behov av att bygga upp mer kompetens inom landet.

Enligt Transportföretagens undersökning *Tempen på sjöfartsbranschen* (2025) behövs över 2 200 personer till sjöfarten under 2025–2027. Enkäten som rapporten bygger på, har besvarats av medlemmar i Sjöfartens arbetsgivareförbund. Det bör dock förtydligas att de företag som anställer från de inriktningar som denna områdesanalys omfattar, inte ingår i just denna undersökning. En slutsats som dras av undersökningen, är att personer inom sjöfartsspecifika befattningar på däck och i maskin sällan lämnar branschen av andra skäl än pension.

Det finns två sjöfartshögskolor i Sverige samt gymnasieutbildningar för sjöfart i ett flertal städer. Genomförd gymnasieutbildning leder till arbete som däck- eller maskinpersonal i handelsflottan, eller manskap som det kallas inom branschen och kan ge behörighet att studera till sjökaptan och sjöingenjör på landets sjöfartshögskolor. Det går även att få behörighet till befälsutbildning genom andra gymnasieprogram utifrån gällande antagningskrav. Ett visst utbildningsutbud kan också finnas inom yrkesvux och nationell yrkesutbildning.

Marinteknik och övriga utbildningar inom sjöfart

Grundläggande gymnasieutbildning ges via den riksrekryterande marinteknikutbildningen. Det finns också ett mindre utbud inom nationell yrkesutbildning. Genom ämnesbetygsreformen Gy25, har marinteknikutbildningen blivit en bredare utbildning som anpassas för arbete med såväl fritidsbåtar som mindre fartyg i yrkestrafik. Inriktningen *service och reparation* ger en grundläggande yrkesutbildning för arbete som till exempel motormekaniker, marin servicetekniker, supportertekniker eller båtreparatör. Inriktningen *el och elektronik* ger kunskaper om installation, underhåll och reparation av el- och elektronikanläggningar i marin miljö samt styr- och övervakningssystem för motorer och säkerhetsutrustning. Inriktningen kan leda till arbete som till exempel marin systemtekniker.

Yrkeshögskolans program behöver vara anpassade till ämnesplanerna och ansökningar måste tydligt påvisa hur de bygger vidare på gymnasieskolan för att utbildningar ska kunna ingå i yrkeshögskolan. Yrkeshögskolan kan användas för påbyggnad av gymnasieskolans fördjupningar inom exempelvis el, system och byggnation om det finns behov av sådan kompetens.

Marinteknik är ett brett område och ingår i flera olika yrkesroller. Utbildningar som bedrivs inom yrkeshögskolan kan leda till arbete med bland annat installation, reparation och service på olika typer av fartyg. Själva arbetet utförs på land på varv eller på marinor men kan även innebära att behöva följa med fartyget under del av dess resa, dock utan att vara en del av fartygets besättning. För arbete på fartyg ombord i en befattning som fartygselektriker och fartygseltekniker, även kallat Electro-Technical officer, gäller andra utbildningsvägar.

Exempel på yrkesroller som yrkeshögskolan kan bidra med att utbilda till är

- *marina elingenjörer*, som arbetar med ett fartygs elnät, kraftförsörjning, batterisystem och högspänningssystem,

- *marina elektronikingenjörer*, som utvecklar marin elektronik såsom navigationsutrustning, radarsystem, kommunikationssystem och system för styrning och säkerhet,
- *marina systemtekniker* som installerar marin elektronik,
- *marina servicetekniker* som arbetar med specifika system som till exempel hydraulik, kylsystem, bränslesystem och styrsystem.

Den civila sektorn inom den marintekniska branschen omfattas enligt uppgift från Maritimt Forum 2024 i *NRJA Sjöfart 2025*, av 1 306 företag och 14 390 anställda. Efterfrågan på kompetens drivs av kravet på miljövänliga transporter och minskade utsläpp. I *NRJA Sjöfart 2025* beskrivs vidare att sjöfarten står inför en miljö- och klimatomställning och att den från och med 2024 är införlivad i EU:s handel med utsläppsrätter. Från och med 2025 gäller även regelverket FuelEU Maritime med målet att fasa ut konventionella fossila bränslen. Det teknikskifte som detta innebär får konsekvenser för kompetensbehoven. Av rapporten *Storskalig elektrifiering av transportsektorn – ett kunskapsunderlag Rapport: 2024:9* (2024) från Trafikanalys, framgår att kompetensen att hantera el och batterier behöver öka när det gäller säkerhet och framdrift. Det kan inkludera besättning, reparatörer, inspektörer med flera. I samma rapport beskrivs att fartygsägare ofta väljer att bygga fartyg med minst två olika drivlinor, så kallade hybridfartyg. I dag konverteras också en del fartyg till att drivas med till exempel el eller metanol och det krävs därmed ny kompetens hos varvsarbetare och reparatörer för att de ska kunna utföra elarbeten och arbeta med batterier.

Genom statistikmyndigheten SCB:s yrkesregister fås uppgift om hur många anställda det är i en viss yrkesgrupp på arbetsmarknaden, deras utbildningsbakgrund och antal anställda per åldersgrupp. Därigenom går det att uppskatta hur dimensioneringen av utbildningsplatser inom yrkeshögskolan svarar mot de förmodade pensionsavgångarna. Yrkesgrupperna motsvarar dock inte alltid yrkeshögskolans utbildningsinriktningar, vilket är fallet för marinteknik, för vilken flera yrkesgrupper kan vara relevanta. För marin systemtekniker finns 3113 – *ingenjörer och tekniker inom elektroteknik* (hit hör inte civilingenjörsyrken inom elektroteknik). För reparation av motorer till båtar finns yrkesgruppen 7231 – *motorfordonsmekaniker och fordonsreparatörer* och för reparation av motorer till fartyg finns *underhållsmekaniker och maskinreparatör* – 7233. Det finns även en tredje yrkesgrupp, 3114 – *ingenjörer och tekniker inom maskinteknik* (hit hör inte civilingenjörsyrken inom maskinteknik), som kan vara relevant. Det faktum att det finns flera yrkesgrupper och att dessa är ganska breda, gör att det inte går att dra några närmare slutsatser utifrån statistiken för dimensioneringen inom yrkeshögskolan.

Enligt Arbetsförmedlingens yrkesbarometer vid tiden för områdesanalysens publicering, kommer det att finnas stora eller medelstora möjligheter till arbete på fem års sikt för dessa yrkesgrupper.

Skeppare

Den del som yrkeshögskolan kan utbilda till för yrkesmässig sjöfart i Sverige, handlar i första hand om fartygsbefäl för framförande av fartyg i skärgårdstrafik. Det kan avse allt från mindre arbetsbåtar, pråmar och bogserbåtar till transport av passagerare i taxibåtar, vägfärjor och turbåtar mellan öar. Arbetet kan bedrivas både av anställda och av egenföretagare i skärgårdsmiljö. Den behörighet som behövs för denna typ av arbete heter fartygsbefäl klass VII, inre fart. Det finns olika vägar att nå denna behörighet och yrkeshögskolan är en av dem.

Anställande företag är främst rederier inom den svenska kollektiv-, vägfärje- och turisttrafiken. Branschorganisationen Skärgårdsredarnas medlemmar driver merparten av all skärgårdstrafik

med 360 fartyg och 1 500–2 000 ombordanställda. Skärgårdsredarna bedömer att det kan finnas uppemot 300 fartyg som framförs av företag som inte är medlemmar, men då oftast i mindre omfattning. Behovet av en yrkesutbildad personalstyrka ses som varierande och beroende av fartygens storlek, funktion och säsongsbruk. Fartyg som används för kollektivtrafik har fast anställd personal och körs året runt medan andra är i drift under sommarhalvåret och har mest säsongsanställda.

På Transportstyrelsens webbplats finns en behörighetsguide som förklarar vilka behörigheter som krävs för att arbeta på ett visst fartyg och vad som krävs för att få en viss behörighet, samt en lista över godkända utbildningsanordnare som får bedriva en utbildning som leder till certifikat eller behörighet. För klass VIII har Transportstyrelsen rätt att utse högskolorna med examinationsrättigheter.

Sedan 2024 finns ett nytt alternativ med praktik för att erhålla behörighet som fartygsbefäl klass VII närfart, vilket är en behörighet som öppnar upp arbetsmarknaden mot till exempel arbete på lotsbåtar och underhållsfartyg som kan serva vindkraftparker till havs. Utifrån ett totalförsvarsperspektiv ger det möjlighet för arbete ombord på servicefartyg som går till fartyg som ligger för ankar ute till havs. Det är samma teoretiska utbildning som krävs för klass VII, inre fart men längden på praktik och typ av praktik skiljer sig åt. Praktiken samordnas av sjöfartshögskolorna. Föreningen Svensk Sjöfart uppger att brist på personal är ett hinder för deras medlemmar att utöka verksamheten och att medlemmarna ständigt oroar sig för om de ska kunna bemanna de fartyg som går i trafik idag. Svensk Sjöfart och Skärgårdsredarna ser både behov av fler utbildningsplatser och möjligheter till progression till fler behörigheter.

Relevant yrkesgrupp är 3152 – *fartygsbefäl med flera*. År 2024 var antalet anställda inom yrkesgruppen 1 813, enligt SCB. Det var 184 personer som hade gymnasial utbildning som högsta utbildningsnivå. 414 personer hade en eftergymnasial utbildning som var kortare än tre år och 1 150 personer hade en eftergymnasial utbildning som var tre år eller mer. Det fanns 96 egenföretagare. Eftersom yrkesgruppen omfattar samtliga behörigheter har myndigheten vänt sig till Transportstyrelsen för mer exakta uppgifter, som uppger att det vid tiden för områdesanalysens publicering fanns 360 individer som hade behörigheten fartygsbefäl klass VII, inre fart. Nästan 77 procent av dessa hade på ett eller annat sätt varit aktiva genom mönstring eller genom att de sökt certifikat eller behörighet under den senaste 36-månadersperioden. 13 personer var i åldern 61–66 år.

YH-kurser

Yrkeshögskolans kurser kan vara ett bra verktyg för kompetensutveckling av yrkesverksamma.

Enligt *NRJA Sjöfart 2025* behövs vidareutbildning för att kunna hantera den tekniska utvecklingen då nya digitala kommunikationssystem, beslutsstödssystem och tekniker för fossilfri framdrift förändrar många yrkesroller.

Förutom digitaliseringen, innebär utfasningen av konventionella fossila bränslen en enorm förändring för branschen enligt Svensk Sjöfart. Behovet av säkerhetsskydd för fartyg utifrån det säkerhetspolitiska läget har också aktualiserats på senare tid och kan möjligen påverka utbildningsbehovet framöver.

Även Skärgårdsredarna ser behov av ny teknisk kompetens för att möta omställningen mot en grönare drift och rederier förbinder sig i upphandlingar och avtal redan nu för detta.

Transportföretagen lyfter fram kurser som mycket relevanta för branschen. De betonar att programmens utveckling också är viktig då innehållet kan behöva förändras ofta, på grund av den snabba tekniska utveckling som sker. Man framför också att det är viktigt att kurserna uppfyller Transportstyrelsens behörighetskrav om så krävs.

Det kan också finnas behov av vidareutbildning för personer i andra yrkesroller som vill utvecklas mot att arbeta inom den marina sektorn.

Beviljade platser i utbudet nedan handlar om kurser i en grönare och fossilfri drift samt navigationsteknik.

Beviljade platser inom kurser per utbildningsinriktning och startår.

Utbildningsinriktningar	2025	2026	2027
Marintekniker	80	40	
Övriga utbildningar i fartygs- och flygteknik			40
Övriga utbildningar sjöfart		40	
Totalsumma	80	80	40

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.
Källa: MYH.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedan presenteras regionalt utbud inom YH-program och regional efterfrågan av kompetensbehov per utbildningsinriktning.

Varje utbildningsinriktning presenteras i ett avsnitt som inleds med en tabell över det regionala platsutbudet. Därefter följer en sammanfattning av regionernas bedömning av kompetensbehov i den egna regionen. Därutöver kan eventuellt även annan information om regionala behov anges.

Myndigheten samlar årligen in information om regionernas kompetensbehov genom formulär som skickas till regionalt utvecklingsansvariga (RUA). Bedömningarna avser behov på 3–5 års sikt. Att en region inte svarar behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning.

Marintekniker

Utbildningar till *marintekniker*. Antal platser per region/län och slutår.

Platser med slutår per län	2026	2027	2028	2029	2030
Halland och Stockholm*			20	20	20
Stockholm	20		20	20	20
Västra Götaland	32	57			

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

*Flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Västra Götalandsregionen och Region Blekinge uppger att det råder brist på kompetens.

Transportföretagen framför att behoven finns framför allt i Skåne, Stockholm och på Gotland.

De svenska varven finns lokaliserade utmed hela Sveriges kustlinje.

Övriga utbildningar inom sjöfart

Övriga utbildningar inom sjöfart. Antal platser per region/län och slutår.

Platser med slutår per län	2026	2027	2028	2029	2030
Stockholm			20	20	20

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Källa: MYH.

Västra Götalandsregionen samt regionerna Skåne, Blekinge, Sörmland och Västernorrland uppger brist på kompetens. Region Skåne skriver att bedömningen bygger på samlad regional kunskap och bör tolkas försiktigt på SUN5-nivå eftersom flera inriktningar är små eller överlappar med närliggande yrkesroller. Region Sörmland framför att det är brist på utbildade för kustregionen Nyköping och Oxelösund. Region Västernorrland gör tillägget att bristen är mindre samt att sjöfarten kan bistå Försvarsmakten.

Skeppare

Utbildningar till *skeppare*. Antal platser per region/län och slutår.

Platser med slutår per län	2026	2027	2028	2029	2030
Stockholm	32	32	32		
Västra Götaland	30				

Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Källa: MYH.

Västra Götalandsregionen, samt regionerna Skåne, Blekinge och Sörmland uppger brist på kompetens. Region Skåne skriver i en kommentar att sjöfart och hamnrelaterade funktioner är strategiska för Skånes försörjningskedjor och internationella tillgänglighet. Behovet är nischat och bör kopplas till konkret efterfrågan i arbetslivet, skriver regionen.

Myndighetens bedömning av hur utbildningsutbudet bör dimensioneras

Marintekniker och övriga utbildningar sjöfart

Bedömningen är att dimensioneringen kan bibehållas. En ökning kan komma i fråga för att svara upp mot eventuella ytterligare utbildningsbehov för satsningar inom Försvaret och den civila sjöfarten. I bedömningen har både gällande prognoser och andel i arbete samt arbetets överensstämmelse beaktats. Den höga andelen studerande som inte har ett arbete som överensstämmer med utbildningen har bidragit till en mer försiktig bedömning av dimensioneringen.

Skeppare

Bedömningen är att dimensioneringen kan bibehållas.

Definitioner	
Andel i arbete	De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen. Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Examensgrad	Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad. Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen. Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har. För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.
Konfidensintervall	Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procentalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen $\pm$, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).
Utnyttjade platser	Utnyttjade platser avser summan av inställda platser och utnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.
SUN-inriktningar	Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav). Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan

Box 145

721 05 Västerås

www.myh.se